Lakivaliokunta

Keskiviikko 25.11.2020 klo 9.00—10.05

Läsnä
puheenjohtaja Leena Meri ps
varapuheenjohtaja Sandra Bergqvist r
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd (3, 4 osittain)
jäsen Hanna Huttunen kesk
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Antti Kurvinen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Jouni Ovaska kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17) (3 osittain)
jäsen Ruut Sjöblom kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17) (3 osittain)
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Sebastian Tynkkynen ps
jäsen Paula Werning sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17) (3 osittain)
varajäsen Vilhelm Junnila ps

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi saatavien perinnästä annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 191/2020 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 24/2020 vp
Lisäselvitys HE 191/2020 vp LaV 17.11.2020 Suomen Perimistoimistojen Liitto ry Asiantuntijalausunto 3 A 3
Vastine HE 191/2020 vp LaV 17.11.2020 erityisasiantuntija Mirja Kapraali, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto B 3

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi saatavien perinnästä annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta C 3

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 17.11.2020:

Kuultavina olivat:
- lainsäädäntöneuvos Katri Kummoinen, oikeusministeriö
- erityisasiantuntija Mirja Kapraali, oikeusministeriö, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Suomen Perimistoimistojen Liitto ry, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Todettiin, että valmistavaa keskustelua on käyty ja mietintöluonnos on esitelty epävirallisessa etäkokouksessa.

Valmistavaa keskustelua ei syntynyt.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle rikoslain 1 luvun 11 §:n ja 32 luvun 11 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 183/2020 vp
Asiantuntijalausunto HE 183/2020 vp LaV 12.11.2020 rikostarkastaja Jarmo Koistinen, keskusrikospoliisi Asiantuntijalausunto A 4
Asiantuntijalausunto HE 183/2020 vp LaV 12.11.2020 asianajaja Ville Kivistö, Suomen Asianajajaliitto Asiantuntijalausunto B 4
Lisäselvitys HE 183/2020 vp LaV 12.11.2020 valtionsyyttäjä Ritva Sahavirta, Syyttäjälaitos Asiantuntijalausunto C 4
Lisäselvitys HE 183/2020 vp LaV 12.11.2020 professori Minna Kimpimäki Asiantuntijalausunto D 4
Lisäselvitys HE 183/2020 vp LaV 12.11.2020 professori Sakari Melander Asiantuntijalausunto E 4
Lisäselvitys HE 183/2020 vp LaV 12.11.2020 professori Kimmo Nuotio Asiantuntijalausunto F 4

Vastine HE 183/2020 vp LaV 25.11.2020 lainsäädäntöneuvos Sami Kiriakos, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto G 4
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle rikoslain 1 luvun 11 §:n ja 32 luvun 11 §:n muuttamisesta H 4

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 12.11.2020:

Kuultavina olivat:
- lainsäädäntöneuvos Sami Kiriakos, oikeusministeriö
- rikostarkastaja Jarmo Koistinen, keskusrikospoliisi, liite
- asianajaja Ville Kivistö, Suomen Asianajajaliitto, liite
- valtionsyyttäjä Ritva Sahavirta, Syyttäjälaitos, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- professori Minna Kimpimäki, liite
- professori Sakari Melander, liite
- professori Kimmo Nuotio, liite

Merkittiin tiedoksi, että seuraavaa asiantuntijaa on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 20.11.2020:

Kuultavana oli:
- lainsäädäntöneuvos Sami Kiriakos, oikeusministeriö, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Todettiin, että valmistavaa keskustelua on käyty epävirallisissa etäkokouksissa.

Valmistavaa keskustelua ei syntynyt.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 25 luvun 9 §:n muuttamisesta
Hallituksen esitys HE 226/2020 vp

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mietinnön antamista varten.

6. Lakialoite laeiksi luottotietolain 18 ja 20 §:n ja ulosottokaaren 1 luvun 32 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 20/2020 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta päätti pyytää asiasta oikeusministeriön lausunnon.

7. Lakialoite laiksi rikoslain 17 luvun muuttamisesta

Lakialoite LA 24/2020 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta päätti pyytää asiasta oikeusministeriön lausunnon.

8. Lakialoite laiksi rikoslain 47 luvun muuttamisesta

Lakialoite LA 6/2020 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

9. Valtioneuvoston selvitys: Komission työohjelma 2021

Valtioneuvoston E-selvitys E 134/2020 vp
Liiteasiakirja Komission työohjelma vuodelle 2021

Asia on saapunut lakivaliokuntaan tiedoksi.

Valiokunta päätti ryhtyä kuulemaan asiantuntijoita. Kutsutaan kuultavaksi: valtioneuvoston kanslia.

10. Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus asetukseksi tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin 6 päivänä syyskuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muuttamisesta; Århus asetuksen muutos

Valtioneuvoston E-selvitys E 137/2020 vp
Liiteasiakirja Komission ehdotus asetukseksi tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin 6 päivänä syyskuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muuttamisesta; Århus asetuksen muutos

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian E 137/2020 vp johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

11. Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin talousarvion suojaamisesta tilanteissa, joissa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuu yleisiä puutteita (asetus EU:n talousarvion suojaamisesta oikeusvaltiopuutteilta)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 40/2018 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 41/2020 vp
Liiteasiakirja Asetusehdotus yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (oikeusvaltiomekanismi)

Lakivaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä UJ 41/2020 vp - U 40/2018 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Merkittiin tiedoksi, että seuraavaa asiantuntijaa on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 18.11.2020:

Kuultavana oli:
- EU-erityisasiantuntija Päivi Pietarinen, valtioneuvoston kanslia

Valiokunta päätti, ettei asian UJ 41/2020 vp - U 40/2018 vp johdosta ryhdytä enempiin toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

12. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto "Tasa-arvon unioni: EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelma 2020-2025"

Valtioneuvoston E-selvitys E 140/2020 vp
Liiteasiakirja EU/OSA; Komission tiedonanto "Tasa-arvon unioni: EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelma 2020-2025"

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti ryhtyä kuulemaan asiantuntijoita. Kutsutaan kuultavaksi: oikeusministeriö.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vankeuslain ja tutkintavankeuslain tupakointia koskevien säännösten muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 165/2020 vp
Vastine HE 165/2020 vp LaV 18.11.2020 lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 13
Lisäselvitys HE 165/2020 vp LaV 18.11.2020 lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto B 13
Lisäselvitys HE 165/2020 vp LaV 25.11.2020 oikeusministeriö Asiantuntijalausunto C 13

Merkittiin tiedoksi, että seuraavaa asiantuntijaa on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 18.11.2020:

Kuultavana oli:
- lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen, oikeusministeriö, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- oikeusministeriö, liite

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen osallistumisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) toimintaan sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 184/2020 vp
Asiantuntijalausunto HE 184/2020 vp LaV 13.11.2020 eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia Asiantuntijalausunto A 14
Asiantuntijalausunto HE 184/2020 vp LaV 13.11.2020 käräjätuomari Anu Juho, Helsingin käräjäoikeus Asiantuntijalausunto B 14
Asiantuntijalausunto HE 184/2020 vp LaV 13.11.2020 aluesyyttäjä Jukka Oikarainen, Etelä-Suomen syyttäjäalue Asiantuntijalausunto C 14
Asiantuntijalausunto HE 184/2020 vp LaV 13.11.2020 professori Sakari Melander Asiantuntijalausunto D 14
Asiantuntijalausunto HE 184/2020 vp LaV 25.11.2020 korkein oikeus Asiantuntijalausunto E 14

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 13.11.2020:

Kuultavina olivat:
- lainsäädäntöneuvos Lauri Rautio, oikeusministeriö
- eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, liite
- käräjätuomari Anu Juho, Helsingin käräjäoikeus, liite
- aluesyyttäjä Jukka Oikarainen, Etelä-Suomen syyttäjäalue, liite
- professori Sakari Melander, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- korkein oikeus, liite

15. Hallituksen esitys eduskunnalle terrorismin rahoittamista koskevien säännösten muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 135/2020 vp
Asiantuntijalausunto HE 135/2020 vp LaV 19.11.2020 lainsäädäntöneuvos Janne Kanerva, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 15
Asiantuntijalausunto HE 135/2020 vp LaV 19.11.2020 poliisiylitarkastaja Sami Ryhänen, sisäministeriö Asiantuntijalausunto B 15
Asiantuntijalausunto HE 135/2020 vp LaV 19.11.2020 käräjätuomari Maritta Pakarinen, Helsingin käräjäoikeus Asiantuntijalausunto C 15
Asiantuntijalausunto HE 135/2020 vp LaV 19.11.2020 valtionsyyttäjä Tom Laitinen, Syyttäjälaitos Asiantuntijalausunto D 15

Asiantuntijalausunto HE 135/2020 vp LaV 19.11.2020 rikostarkastaja Jaakko Christensen, keskusrikospoliisi Asiantuntijalausunto E 15
Asiantuntijalausunto HE 135/2020 vp LaV 19.11.2020 ylitarkastaja Heli Heikkola, suojelupoliisi Asiantuntijalausunto F 15
Asiantuntijalausunto HE 135/2020 vp LaV 19.11.2020 oikeudellinen asiantuntija Kaisa Korhonen, Amnesty International, Suomen osasto ry Asiantuntijalausunto G 15
Asiantuntijalausunto HE 135/2020 vp LaV 19.11.2020 professori Kimmo Nuotio Asiantuntijalausunto H 15
Asiantuntijalausunto HE 135/2020 vp LaV 19.11.2020 Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia Asiantuntijalausunto I 15
Asiantuntijalausunto HE 135/2020 vp LaV 19.11.2020 Suomen Asianajajaliitto Asiantuntijalausunto J 15

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 19.11.2020:

Kuultavina olivat:
- lainsäädäntöneuvos Janne Kanerva, oikeusministeriö, liite
- poliisiylitarkastaja Sami Ryhänen, sisäministeriö, liite
- käräjätuomari Maritta Pakarinen, Helsingin käräjäoikeus, liite
- valtionsyyttäjä Tom Laitinen, Syyttäjälaitos, liite
- rikostarkastaja Jaakko Christensen, keskusrikospoliisi, liite
- ylitarkastaja Heli Heikkola, suojelupoliisi, liite
- oikeudellinen asiantuntija Kaisa Korhonen, Amnesty International, Suomen osasto ry, liite
- professori Kimmo Nuotio, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, liite
- Suomen Asianajajaliitto, liite

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuttavaa:
- Turun hovioikeus

16. Muut asiat

Keskusteltiin tulevien esitysten lakivaliokunnan lausuntotarpeista.

Todettiin oikeusministerin ja ministeriön virkamiesten etäkuuleminen torstaina 26.11.2020 klo 9.00 - 10.30.

Todettiin Euroopan parlamentin järjestämä valiokuntakokous Eurojustin toiminnasta tiistaina 1.12.2020 klo 15.45 – 16.45 ja 17.45 – 19.45 (videoyhteyksin).

17. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 26.11.2020 klo 9.00 (epäviralinen etäkokous).

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Tuokila